

Siikaisjärven pohjoispuolella, Kiimakeitaan lounaisreunalla, Formuntieltä länteen Leppijoen rantaan kulkevan tien ja sähkölinjan risteuksen luoteispuolella on kalliolla kolme suurta siirtolohkarettä (ei merkitty peruskarttaan). Lohkareiden länsipuolella kallion harjalla on pienistä kivistä kasattuja matalia kekoja rivissä, ainakin neljä kekoa kymmenen metrin matkalla. Keot toivat mieleen lähinnä aidanseipäiden tukikiveykset. Paikka on noin 45 metriä sähkölinjasta länteen. Koordinaatit: p= 6878913, i= 3228951. Peruskartta 123301 Siikainen.

INVENTOINNIN TULOKSET

Inventoinnin tarkoituksena oli selvittää, mitä muinaisjäännöksiä sijaitsee voimajohtolinjan vaikutusalueella ja tarvitaanko jollain kohteella lisätutkimuksia ennen linjan rakentamista. Koska tulevien pylväiden paikat eivät ole vielä tiedossa, ei voida myöskään antaa lopullista lausuntoa tässä asiassa. Muinaisjäännökset pyrittiin rajaamaan siten, että voitiin antaa suositus siitä, mihin voimajohtoa ei voi ulottaa ilman jatkotutkimuksia.

Pomarkun, Siikaisten, Merikarvian ja Isojoen kunnissa linjalta ei löytynyt rakentamiseen vaikuttavia muinaisjäännöksiä.

Kristiinankaupungin muinaisjäännösten osalta voitiin todeta seuraavaa:

Lappfjärd-Björnåsen 409010036

Jos linja laajenee itään, aivan alueen pohjoispäässä tarvitaan lisätutkimuksia. Pohjoispäässä asuinpaikka ulottuu aikaisemmin tunnettua laajemmalle.

Lappfjärd-Träskända 409010049

Asuinpaikka ei näytä ulottuvan linjalle. Asuinpaikan rajausta on pienempi kuin aikaisempi. Jos pylväät ovat samoilla paikoilla kuin nykyiset, ei ole esteitä rakentamiselle.

Kyttåkersbacken 2 1000007588

Rajausta ei saatu varmistettua viljellyllä alueella. Jos pylväät tulevat nykyisille paikoille, rakentamisella ei pitäisi olla juurikaan vaikutusta laajaan viljelymaalla sijaitsevaan muinaisjäännökseen. Jatkotutkimuksia on harkittava.

Lappfjärd-Risåsen N 409010039

Jos linja laajenee itään, jatkotutkimukset ovat todennäköisesti tarpeellisia. Nykyiset pylvään paikat näyttävät kuitenkin menevän asuinpaikan ulkopuolelle. Asuinpaikan rajausta on pienempi kuin aikaisempi.

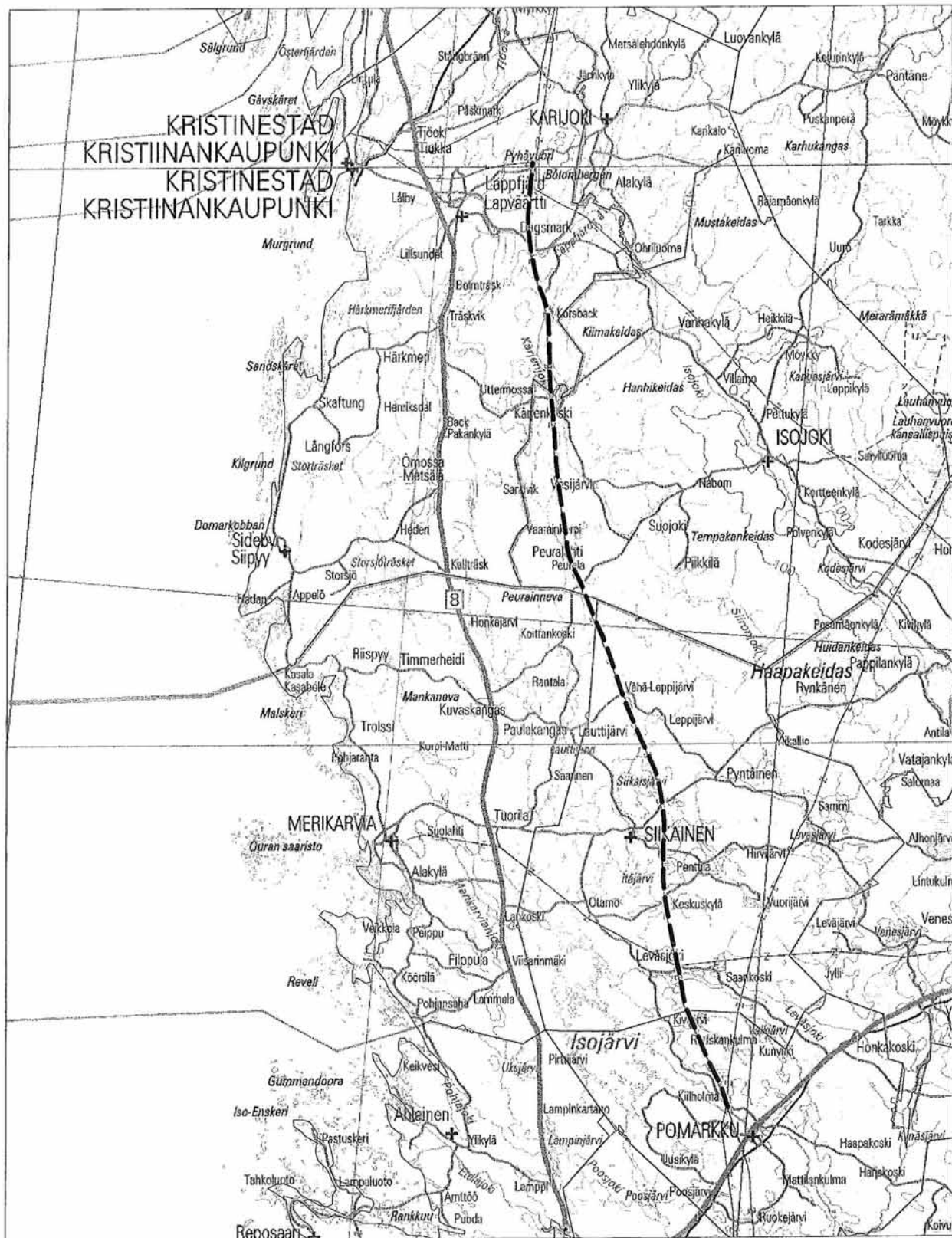
Stenbacka 1000012090

Kyseessä on uusi irtolöytöpaikka, joka voi olla laajempi asuinpaikka. Jos pylväs tulee nykyisen rinnalle, jatkotutkimuksia on harkittava. Paikalla tarvitaan lisää pintapöimintää, kun pelto on vapaa kasvillisuudesta.

Raportti on lähetetty tilaajalle sähköisessä ja kirjallisessa muodossa tilauksen mukaan. Muinaisjäännösten tarkennetut rajaukset on toimitettu paikkatietokantana, koordinaatisto KKK, kaista 3, (YKJ 1996).

Yleiskartta

Pomarkku - Kristiinankaupunki 400 kV voimajohdon linjaus

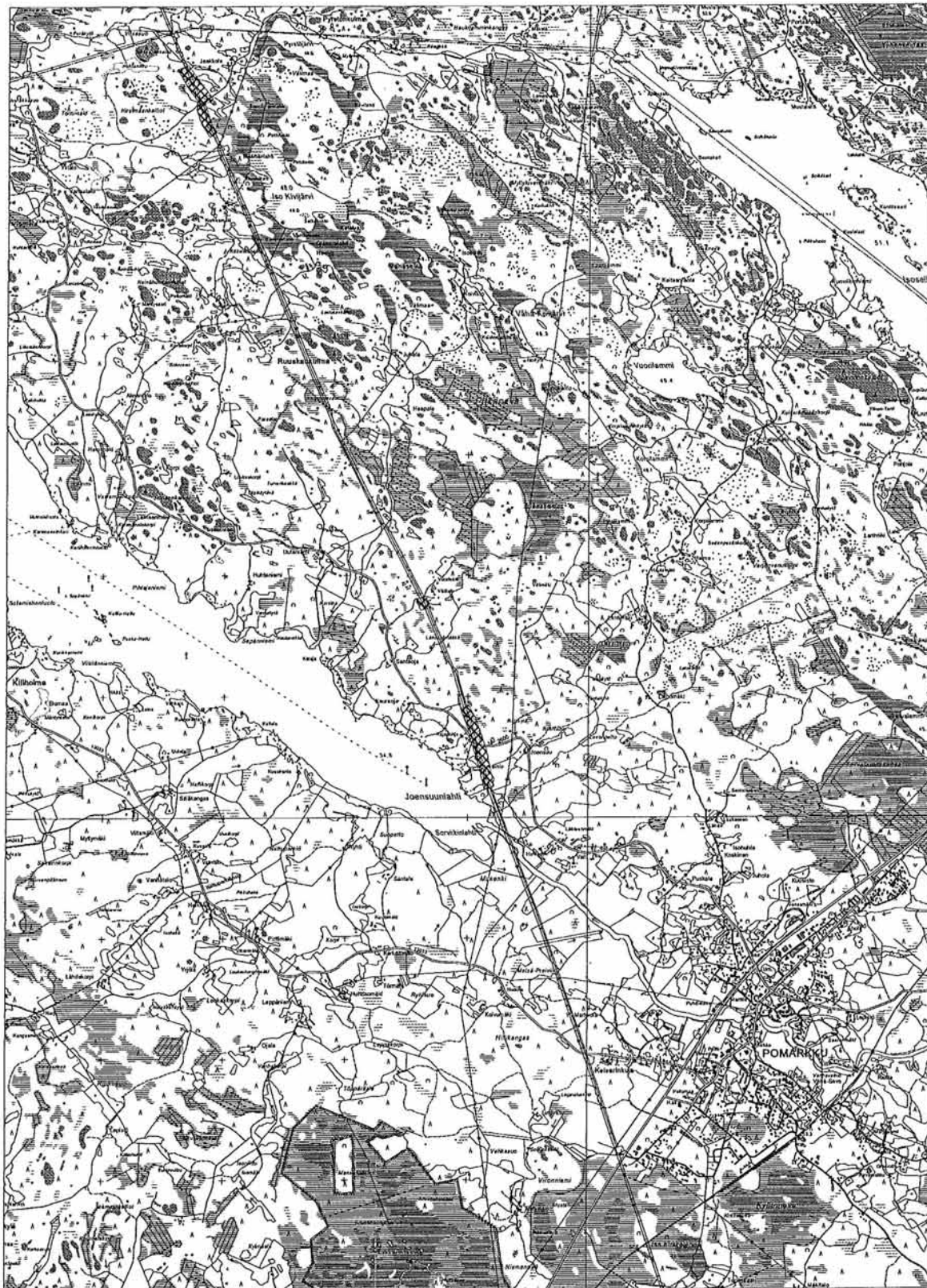


mk 1 cm = 4 km

Kunnat: Pomarkku, Siikainen, Merikarvia, Isojoki, Kristiinankaupunki

**Yleiskartta, tarkastetut alueet voimajohtolinjalla
1:50 000**

1. Pomarkku



ei muinaisjäänöksiä

Yleiskartta, tarkastetut alueet voimajohtolinjalla
1:50 000

2. Siikainen, etelä. Leväsjärvi - Keskuskylä



ei muinaisjäännöksiä

**Yleiskartta, tarkastetut alueet voimajohtolinjalla
1:50 000**

3. Siikainen. Siikaisjärvi - Leppijärvi

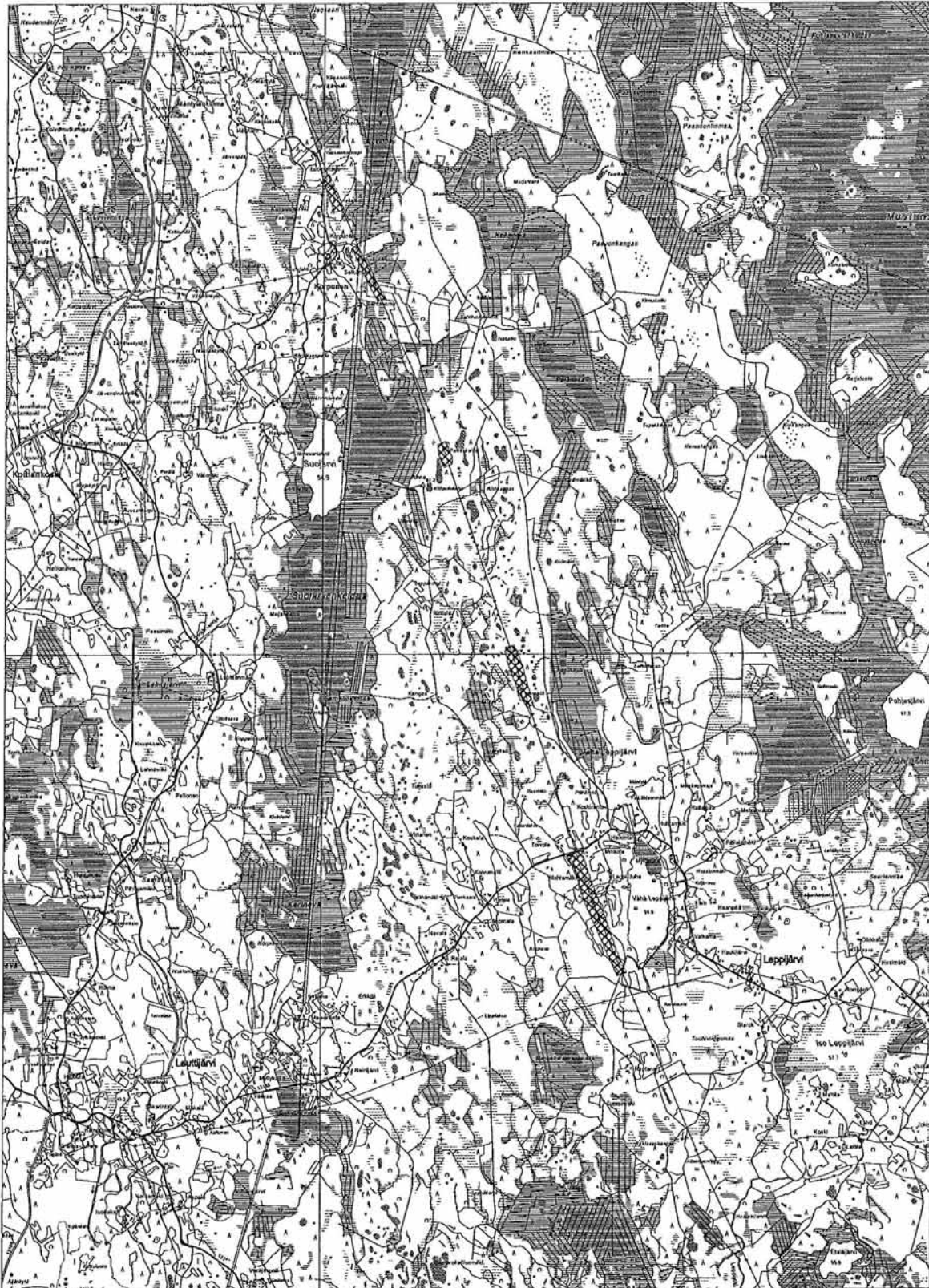


ei muinaisjäänöksiä

Yleiskartta, tarkastetut alueet voimajohtolinjalla
1:50 000

13

4. Siikainen, pohjoinen. Leppijärvi - Korpunen
Merikarvia



ei muinaisjäänöksiä

5. Isojoki, etelä.



ei muinaisjäännöksiä

**Yleiskartta, tarkastetut alueet voimajohtolinjalla
1:50 000**

6. Isojoki, pohjoinen. Kärjenkoski
Kristiinankaupunki, etelä. Merijärvi



Muinaisjäännökset:

1. Kristiinankaupunki Lappfjärd-Björnåsen
3. Kristiinankaupunki Lappfjärd-Träskända
5. Kristiinankaupunki Stenbacka

**Yleiskartta, tarkastetut alueet voimajohtolinjalla
1:50 000**

7. Kristiinankaupunki, pohjoinen. Dagsmark - Pyhävuori



Muinaisjäännökset:

- 2. Kristiinankaupuni Lappfjärd-Risåsen N
- 4. Kristiinankaupunki Kyttåkersbacken 2

KIINTEÄT MUINAISJÄÄNNÖKSET**1. Kristiinankaupunki Lappfjärd-Björnåsen****409010036****PERUSTIEDOT**

Mj-tyyppi	muinaisjäännösryhmät
Ajoitus	kivikautinen
Rauhoitusluokka	1
Lukumäärä	2
Peruskartta	123210 Kärjenkoski
Koordinaatit	p= 6905340, i= 3222090, z= 60 m mpy
Koordinaattiselite	pohjoispään koordinaatit
Maastomerkintä	ei
Pinta-ala	1000 x 200 m
Rajaustarkkuus	suuntaa antava, arkistotieto
Etäisyystieto	Lapväärtin kirkosta 13 km kaakkoon

OMISTAJATIEDOT

Alue/rekisterikylä	Lappfjärd
Tila	287-407-38-45
Lisätietoja	pohjoispää, koekuopitettu alue

ARKISTOTIEDOT

Aikaisemmat tutkimukset ja löydöt	tarkastus Mirja Miettinen 1978, KM 20342 koekaivaus Markus Hiekkanen 1980 koekaivaus Markus Hiekkanen 1981, KM 16202 koekaivaus Vesa Laulumaa 1995, KM 28981 tarkastus Mirja Miettinen 1997 inventointi Vesa laulumaa 2006 lahjoituksia KM 28983, KM 29688
-----------------------------------	--

INVENTOINTI

Aika	7.-8.7.2008 Johanna Seppä ja Heini Hämäläinen
Löydöt	KM 37393:1-3
Karttaotteet	Pk 123210 Kärjenkoski 1:20 000, s. 28 yksityiskohtakartta 1 – 3 koekuopista, s. 31 – 33
Kuvat	f 145299:1, s. 39

KOHDEKUVAUS

Laaja kivikautinen asuinpaikka ja punamultahautoja.

TUTKIMUSKERTOMUS**Sijainti ja maasto**

Kohde sijaitsee n. 500 m Kärjenjoen länsipuolella, Maunulankankaan itäreunalla. Maasto on enimmäkseen hiekkapohjaista mäntykangasta, joka muuttuu hieman ylempänä kohteen länsipuolella kallioiseksi ja lohka-reiseksi sekä itää päin mentäessä alempana kosteammaksi. Inventoinnissa kohteen pohjoispäässä hakkuu-aukean kohdalla erottui kolme selvää rantaterassia. Kohteen länsireunan tuntumassa kulkee hiekkatie Dagsmarkista Kärjenkoskelle. Kyseessä on laaja-alainen asuinpaikka, joka ulottuu n. kilometrin pitkänä ja 100-200 metriä leveänä vyöhykkeenä pitkin muinaisen merenlahden länsireunaa. Kohteen pohjoisosassa kasvaa paikoin tiheää mäntytaimikkoa, etelään mentäessä puusto muuttuu kuusikoksi.

Kohteen kuvaus

Tutkimushistoria: Kaivaus- ja irtolöytöjen joukossa mm. tyypillistä kampakeramiikkaa, Jäkärän keramiikkaa ja myöhäiskampakeramiikkaa. Punamultahautoista löytyi mm. meripihkanappi. Vuosien 1980-81 koekaivauksissa paljastui myös punamultahautakalmisto, josta vain kolme hautaa on tutkittu. Kohteen tarkka rajaaminen vaatisi koekaivauksia. Kohde on siinä määrin hyvin säilynyt, että sitä voi pitää tutkimuksellisesti ehkä tärkeimpänä Kristiinankaupungin kivikautisista kohteista.

Tarkastus: Tehtävänä oli selvittää, onko asuinpaikan länsireunan rajausta kohdallaan tai ulottuuko asuinpaikka voimajohtolinjan laajennuksen vaikutusalueelle. Sähkölínjan ja asuinpaikan väliä on peruskartan rajauksen mukaan eteläpäässä noin 80 metriä ja pohjoispäässä noin 40 metriä. Sähkölínjan ja asuinpaikan väliin kaivettiin kolme koekuoppalinjaa, yksi lähelle eteläpäästä, yksi keskivaiheille ja yksi pohjoispäähän. Kuoppalinja aloitettiin johtoaukon reunasta ja kuoppia tehtiin 10 metrin välein kunnes saavutettiin asuinpaikan reuna. Kuopan koko oli noin 50 x 50 cm. Maa seulottiin. Koekuoppien sijainti mitattiin GPS-paikantimella. Laitteen ilmoittama tarkkuus oli 3 – 4 m.

Koekuoppalinja 1 (kk 1 – 8)
länsipää, kk 1 koordinaatit p= 6904499, i= 3222074
itäpää, kk8 koordinaatit p= 6904495, i= 3222141
linjan suunta 90 goonia kohti asuinpaikkaa
yksityiskohtakartta 1, sivu 31

Koekuopat sijaitsivat tyhjillään olevien rakennusten (Lamminpää) ja pienen ajouran pohjoispuolella, noin 250 metriä asuinpaikan etelärajasta. Maasto on sekametsää, jossa on paksu turve ja aluskasvillisuus. Rinne laskee loivasti itään. Maaperän karkeus vaihteli, joissain kuopissa oli hienoa hiekkaa, toisissa karkeaa soraa. Huuhtoutumiskerros oli vahva. Mitään likamaata tai nokea ei havaittu. Koekuopassa 7, siis noin 10 metriä asuinpaikan rajauksen länsipuolelta löytyi hyvin kivisestä maasta kolme kvartsi-iskosta. Koekuoppien perusteella voimajohtolinja ohittaa asuinpaikan noin 70 metrin päästä.

Koekuoppien lisäksi tarkastettiin noin 200 m päässä pohjoisessa oleva suhteellisen tuore ja avoin hakkuu-aukea, johon oli kaivettu kaksi syvää ojaa asuinpaikan poikki. Ojat on merkitty yksityiskohtakarttaan 1. Ojan reunoilta löytyi muutamia kvartsi-iskoksia, joiden sijainti on myös merkitty karttaan (jätettiin paikalleen). Löydöt noudattivat asuinpaikan entistä rajausta.

Koekuoppalinja 2 (kk 9 – 13)
länsipää, kk 9 koordinaatit p= 6904970, i= 3222037
itäpää, kk 13 koordinaatit p= 6904974, i= 3222077
linjan suunta 81 goonia kohti asuinpaikkaa
yksityiskohtakartta 2, sivu 32

Seuraava koekuopittava paikka valittiin aukeasta mäntytaimikosta asuinpaikan keskivaiheilta. Sähkölínjan ja asuinpaikan väli on kartan perusteella noin 30 metriä. Maaperä oli karkeaa hiekkaa tai soraa, punertavaa ja rautapitoista. Mitään löytöjä tai kulttuurikerrosta ei tavattu. Tällä kohtaa asuinpaikan rajausta ei näytä olevan syytä laajentaa länteen.

Koekuoppalinja 3 (kk 14 – 16)
länsipää, kk 14 koordinaatit p= 6905325, i= 3222029
itäpää, kk 16 koordinaatit p= 6905330, i= 3222046
linjan suunta 65 goonia kohti asuinpaikkaa
yksityiskohtakartta 3, sivu 33

Kolmas koekuopittava kohta valittiin asuinpaikan pohjoispäästä, jossa voimajohtolinja näyttäisi kulkevan kaikkein lähinnä asuinpaikkaa. Linja on ylhäällä kalliolla. Kallion alla on avointa mäntymetsää ja tasanne tien länsipuolella. Koekuopitus aloitettiin kallion reunalta (peruskartassa kallio näyttää laajemmalla). Tästä kuopasta löytyi kaksi pientä palaa koristeetonta keramiikkaa. Toisessa palassa on pieni reikä (kuoppa) ja ohutta kampaleimaa. Koekuopasta 16 löytyi kivilaji-iskoksia. Maaperä kaikissa koekuopissa oli kivetöntä hiekkaa. Nokea tai selvää likamaata ei voitu varmuudella tunnistaa, hiekka on väriltään punertavan ruskeaa. Tässä asuinpaikan pohjoispäässä voitiin todeta, että asuinpaikka jatkuu aivan sähkölínja viereen kallion juurelle asti laajemmalle kuin aikaisempi rajausta.

Koekuoppalinja 4 (kk 17 – 18)
ei koordinaatteja, mittaus osoittautui liian epätarkaksi
voimajohtolinjan suuntainen, sen itäpuolella
yksityiskohtakartta 3, sivu 33

Kuoppalinjan 3 tuloksen johdosta tarkastettiin sähkölínjan vieraä vielä hieman pohjoiseen, jonne samainen tasanne jatkuu kallion reunaan sähkölínjan alle. Ensimmäinen kuoppa kaivettiin sähkölínjan pylvään kohdalle noin 15 metriä itään linjan keskeltä mitattuna. Toinen 10 metriä tästä pohjoiseen. Kuopat ovat johtoaukon

reunalla, sillä metsä on avoimen männikön pohjoispuolella tiheää taimikkoa. Maasto laskee pohjoiseen. Kuopat olivat löydöttömiä. Maaperä on hienoa hiekkaa.

Ehdotus jatkotoimenpiteistä Björnåsenin asuinpaikalla:

Jos uusi voimajohtolinja rakennetaan nykyisen itäpuolelle, se osuu asuinpaikkaan todennäköisesti vain aivan asuinpaikan pohjoispäässä. Muuten linjan ja asuinpaikan välille jää 30 – 70 metriä. Asuinpaikan pohjoispään kohdalla olevan voimajohtopylvään viereen kaivetusta koekuopista ei löytynyt mitään, mutta koska löydöllinen koekuoppalinja 3 oli vain muutaman kymmenen metrin päässä, alueella tarvitaan todennäköisesti lisätutkimuksia, mikäli pylväs tulee nykyisen itäpuolelle.

2. Kristiinankaupunki Lappfjärd-Risåsen N**409010039****PERUSTIEDOT**

Mj-tyyppi	muinaisjäännösryhmät
Ajoitus	kivi- ja/tai pronssikautinen
Rauhoitusluokka	2
Lukumäärä	3
Peruskartta	123211 Dagsmark
Koordinaatit	p= 6912660, i= 3221050, z= 35 – 40 m mpy
Koordinaattiselite	uusi keskikoordinaatti, arvioitu peruskartasta
Maastomerkintä	ei
Pinta-ala	150 x 100 m
Rajaustarkkuus	ohjeellinen, osittain koekuopitettu
Etäisyystieto	Lapväärtin kirkosta 6,7 km kaakkoon

OMISTAJATIEDOT

Alue/rekisterikylä	Risåsen/Dagsmark
Tila	287-405-1-239 Sandlund
Lisätietoja	koekuopitettu alue, uusi muinaisjäännösrajaus

ARKISTOTIEDOT

Aikaisemmat tutkimukset ja löydöt	tarkastus Mirja Miettinen 1981, KM 21004 tarkastus Mirja Miettinen 1997
-----------------------------------	--

INVENTOINTI

Aika	9. – 10.7.2008 Johanna Seppä ja Heini Hämäläinen
Löydöt	KM 37394:
Karttaotteet	Pk 123211 Dagsmark 1:20 000, s 30 yksityiskohtakartta koekuopista, s 34 f 145301:1-4, s. 40 – 41
Kuvat	

KOHDEKUVAUS

Kivi- tai pronssikautinen asuinpaikka ja 2 – 3 kiviröykkiötä.

TUTKIMUSKERTOMUS**Sijainti ja maasto**

Kohde sijaitsee Bergåsenin ja Storåsenin välissä, Risåsenin suuren soranottoalueen luoteispuolella ja aivan Dagsmarkin ja Lapväärtin kylien rajalla. Hiekkakuopan länsipuolella kulkee voimajohtolinja ja maasto on suurelta osin kaiveltua ja rikkonaista. Hiekkakuopan pohjoispuolella on pohjoiseen laskeva kangasmetsätasanne. Hiekkakuopan pohjois- ja itäreuna näyttää olevan pois käytöstä ja reunat kasvavat nuorta puustoa.

Kohteen kuvaus

Tutkimushistoria: Hiekkakuopan kuoritusta osasta on löydetty tarkastuksen yhteydessä v. 1979 todennäköisesti Kiukaisten kulttuurin keramiikkaa. Asuinpaikka lienee suurimmaksi osaksi tuhoutunut, mutta laajuuden ja kunnon toteaminen vaatii koekaivauksen.

Tarkastus: Tehtävänä oli selvittää, missä määrin voimajohtolinja ulottuu asuinpaikalle, koska aiempi rajausta perustuu muokatusta maanpinnasta saatuihin löytöihin. Linja näyttää selvästi leikkaavan asuinpaikkaa hiekkakuopan länsisivulla. Voimajohtoon molemmiin puolin kaivettiin koekuoppia johtoaukon suuntaisesti metsän puolelle.

Läntinen koekuoppalinja (6 kk)

linjan eteläpää, koordinaatit p= 6912474, i= 3221002

linjan pohjoispää, koordinaatit p= 6912699, i= 3220939

voimajohtolinjan suuntainen, sen länsipuolella

Kartalla on vanha muinaisjäänösmerkki hiekkakuopan ja sähkölinjan länsipuolella. Tällä alueella on hyvin rikkonaista mutta umpeenkasvanutta metsämaata, jossa erottuu monenlaisia kaivantoja ja törmii. Näyttää siltä että paikalla on laajoja matalia ja toisaalta pienialaisia syviä hiekanottokuoppia. Lisäksi metsässä on korkeita (yli metrin) maa- ja kivivalleja. Sähkölinjan alla on myös paljasta kuorittua maata. Metsä on paikoitellen tiheää risukkoa ja kosteaa. Sähkölinjan länsipuoliset koekuopat olivat kaikki löydöttömiä, eikä mitään muutakaan muinaisjäänökseen viittaavaa havaittu. Jos tältä alueelta on aikaisemmin saatu pintalöytöjä, näyttäisi tämä puoli hiekkakuopasta olevan lähes kokonaan tuhoutunut. Koekuopitetun alueen pituus oli noin 200 metriä, kahden voimajohtopylvään väli. Kuopat tehtiin maaston mukaan mahdollisiin kohtiin (tiheää metsää).

Itäinen koekuoppalinja (3 kk)

linjan eteläpää, koordinaatit p= 6912641, i= 3221005

linjan pohjoispää, koordinaatit p= 6912693, i= 3220991

voimajohtolinjan suuntainen, sen itäpuolella

Voimajohtolinjan itäpuolella maasto on ilmeisesti ehjempää eikä hiekanotto ole vielä kokonaan tuhonnut sitä. Rinne laskee pohjoiseen ja hiekkakuopan reunalla on tasanne, jonka jälkeen maasto laskee jyrkemmin. Hiekkakuopan pohjoisreunassa on näkyvillä muutamia kvartsi-iskoksia, joten suuri hiekkakuoppa on jo vienyt osan asuinpaikasta. Koekuoppalinja aloitettiin noin 10 metrin päästä hiekkakuopan reunasta. Koekuopasta löytyi useita kvartsi-iskoksia ja palanutta luuta. Seuraavasta koekuopasta löytyi vain muutama iskos ja kolmas kuoppa oli taas löydötön. Maa oli kivetöntä hiekkaa.

Koekuopituksen ja maaston perusteella asuinpaikan rajausta voisi pienentää noin puoleen aikaisemmasta. Asuinpaikka näyttäisi rajautuvan tasanteelle nykyiselle hiekkakuopan reunalle eikä ulottuisi alas pohjoiseen suon reunaan. Inventoinnin tulosten perusteella muutettiin muinaisjäänösrekisterissä olevia keskikoordinaatteja sekä rajausta. Asuinpaikan koko laajuutta ei ole määritetty koekuopilla, se on yhä suurimmalta osin arvio.

Röykkiöt:

Metsää voimajohtolinjasta itään päin tarkastettaessa havaittiin muinaisjäänösryhmään kuuluvat kiviröykkiöt. Niistä ei ole arkistossa tarkempia tietoja, joten ne mitattiin ja kuvattiin. Röykkiöt sijaitsevat edellä mainitun tasanteen pohjoisreunalla. Ne ovat pitkänomaisia ja kasattu pyöreistä suurehkoista kivistä. Suuresta hiekkakuopasta näkee, että maaperässä on runsaasti kiveä vaikka tasanteelle tehdyissä koekuopissa oli vain hienoa hiekkaa. Röykkiöt voisivat toisaalta olla jonkinlaista luonnollista rantavallia. Sijainti tasanteen reunan suuntaisesti viittaisi siihen. Ne eivät sijaitse hautaröykkiöille tyypillisessä maastossa, vaan metsämaassa asuinpaikalla, joten jos ne ovat ihmisen kasaamia, niillä voisi olla jokin muu tarkoitus kuin hautaus. Kivet ovat jäkälän ja sammaleen peitossa. Röykkiöillä ja sähkölinjalla on noin 50 metriä väliä.

Röykkiöitä on kaksi tai kolme. Paikalla voi hahmottaa joko kaksi lähes yhdistynyttä röykkiötä ja yhden pitkän tai kaksi pitkää, joista läntisemmässä on kuopanne keskellä. Läntisempi röykkiö on vaikeampi hahmottaa, itäisempi näyttää selkeämmältä. Röykkiöt ovat peräkkäin vallimaisesti. Tasanteen korkeus on noin 35 m mpy.

Läntisen röykkiön koordinaatit, länsipää p= 6912657, i= 3221045, itäpää p= 6912668, i= 3221053

Itäisen röykkiön koordinaatit, länsipää p= 6912677, i= 322153, itäpää p= 6912684, i= 3221067

Läntisen "kaksiosaisen" röykkiön mitoiksi saatiin askelmitalla 5 x 3 ja 5 x 3 m, itäisen röykkiön mitat ovat 17 x 4 m. Korkeutta ei mitattu, mutta röykkiöt erottuvat selvästi maastosta. Röykkiöiden mittaukset on merkitty yksityiskohtakarttaan sivulla 34.

Ehdotus jatkotoimenpiteistä Risäsenin asuinpaikalla:

Jos voimajohtolinja rakennetaan nykyisen itäpuolelle ja pylväiden paikat siirtyvät, jatkotutkimukset ovat mahdollisia. Nykyiset pylväänpaikat näyttäisivät ohittavan asuinpaikan, asuinpaikka jää niiden väliin itäpuolelle. Asuinpaikan rajausta ehdotetaan pienennettäväksi. Linjan länsipuolella ei näyttäisi olevan mitään esihistoriallista jäljellä, ehkä rikkonaisesti.

3. Kristiinankaupunki Lappfjärd-Träskända

409010049

PERUSTIEDOT

Mj-tyyppi	asuinpaikat
Ajoitus	kivikautinen
Rauhoitusluokka	2
Lukumäärä	1
Peruskartta	123210 Kärjenkoski
Koordinaatit	p= 6906815, i= 3221855, z= 40 m mpy
Koordinaattiselite	keskikoordinaatti
Maastomerkintä	ei
Pinta-ala	600 x 100 m
Rajaustarkkuus	suuntaa antava, arkistotieto
Etäisyystieto	Lapväärtin kirkosta 11,5, km kaakkoon

OMISTAJATIEDOT

Alue/rekisterikylä	Träskända/Lapväärtti
Tila	287-407-6-111 Saunaharju
Lisätietoja	koekuopitettu alue, Huom! rajattu muinaisjäänneksen ulkopuolelle

ARKISTOTIEDOT

Aikaisemmat tutkimukset ja löydöt	tarkastus Mirja Miettinen 1997, KM 30127, 30379, 34070 inventointi Vesa Laulumaa 2006
-----------------------------------	--

INVENTOINTI

Aika	9.7.2008 Johanna Seppä ja Heini Hämäläinen
Löydöt	-
Karttaotteet	Pk 123210 Kärjenkoski 1:20 000, s. 29 yksityiskohtakartta koekuopista, s. 35
Kuvat	f 145300:1, s. 39

KOHDEKUVAUS

Kivikautinen asuinpaikka viljelysmaalla Kärjenjoen itärannalla.

TUTKIMUSKERTOMUS**Sijainti ja maasto**

Kohde sijaitsee Korsbäckin ja Kärjenkosken kylien välissä Kärjenjoesta n. 250 metriä itään, länteen päin viettävällä pellolla ja mahdollisesti sen itäpuoleisessa metsässä. Maaperä on hiekkaa. Joki tekee paikalla jyrkän mutkan. Joen ja pellon välissä kulkee tie. Asuinpaikka on tien itäpuolisessa pellossa tien ja metsän välissä.

Kohteen kuvaus

Tutkimushistoria: Kohde on laaja kivikautinen asuinpaikka. Löytöjä on havaittu pellossa 600 metrin matkalla 40 metrin korkeuskäyrän tuntumassa joen itäpuolella. On mahdollista, että osa asuinpaikkaa on säilynyt pellon itäpuoleisessa metsässä. Korkeutensa puolesta asuinpaikka kuuluu Kiukaisten kulttuurin aikaan. Vuoden 2006 inventoinnissa kvartseja havaittiin erityisesti kohteen eteläpäässä olevan ladon tuntumassa.

Tarkastus: Tehtävänä oli selvittää ulottuuko asuinpaikka pellon ulkopuolelle metsään, jossa voimajohto kulkee asuinpaikan ohi mahdollisesti sen kaakkoiskulmaa leikaten. Voimajohton länsipuolella pellon ja tien laidassa on lato. Ladon maapohjassa sekä pellossa ladon länsipuolella näkyi runsaasti kvartsi-iskoksia (jätettiin paikalleen).

Läntinen koekuoppalinja (3 kk)

linjan eteläpää, koordinaatit p= 6906605, i= 3221972

linjan pohjoispää, koordinaatit p= 6906654, i= 3221969

voimajohtolinjan suuntainen, sen länsipuolella

Voimajohdon alla kasvoi hyvin tiheää pöheikköä ja metsä myös linjan länsipuolella oli tiheää. Pienempi sähköjohto kulkee ladon pohjoispuolitse. Tähän tiheikköön ladon ja voimajohdon väliin tehtiin kolme koekuoppaa johdon länsireunaa seuraten mutta kaikki olivat löydöttömiä. Alin kuoppa pienen sähkölinjan alla näytti olevan sekoittunut, koska savihiesun päällä oli vaaleaa irtonaista hiekkaa. Muissa kuopissa ylempänä rinteessä maaperä oli hyvin kivistä ja vaikea kaivaa.

Itäinen koekuoppalinja (4 kk)

linjan eteläpää, koordinaatit p= 6906581, i= 3222011

linjan pohjoispää, koordinaatit p= 6906658, i= 3222013

voimajohtolinjan suuntainen, sen itäpuolella

Myös neljässä linjan itäpuolelle kaivetussa kuopassa oli puhdasta kivistä hiekkaa, ei löytöjä.

Näyttää siltä, että parhain tasaisin hiekka-alue on raivattu pelloksi ja asuinpaikka osuu suurin piirtein samalle alueelle. Asuinpaikka ei ulotu johtolinjalle tien pohjoispuolella metsässä. Lähin pylväs on tien etelälaidalla pellossa. Peltoja ei voitu pintoimia. Ne kasvoivat rehevästi perunaa.

Joen vastarannalla, sen eteläpuolella, 40 m korkeuskäyrä muodostaa niemekkeen kohti pohjoista ja joen rantaa. Myös tällä kohtaa koekuopitettiin metsässä sähkölinjan itäpuolella. Mitään ei löytynyt.

Ehdotus jatkotoimenpiteistä Träskändan asuinpaikalla:

Asuinpaikan rajausta ehdotetaan pienennettäväksi. Asuinpaikka ei näytä ulottuvan metsään johtolinjalle, mutta kylläkin hyvin lähelle sitä lännessä, ainakin ladolle asti. Jos pylväät säilyvät nykyisillä paikoillaan, ei tarvetta jatkotutkimuksille ole. Tien etelälaidalla, asuinpaikan kaakkoispuolella oleva johtopylväs on hieman alempana pellossa, todennäköisesti asuinpaikan ulkopuolella. Tätä peltoa ei voitu viljelyn takia pintoimia, mutta se sijoittuu 40 m korkeuskäyrän alapuolelle.

4. Kristiinankaupunki Kyttäkersbacken 2

1000007588

PERUSTIEDOT

Mj-tyyppi	asuinpaikat
Ajoitus	kivikautinen
Rauhoitusluokka	2
Lukumäärä	1
Peruskartta	123210 Kärjenkoski
Koordinaatit	p= 6910782, i= 3221323, z= 40 m mpy
Koordinaattiselite	Alueen eteläpään koordinaatit
Maastomerkintä	ei
Pinta-ala	350 x 100 m
Rajaustarkkuus	suuntaa antava, arkistotieto
Etäisyystieto	Lapväärtin kirkosta 8,1 km kaakkoon

OMISTAJATIEDOT

Alue/rekisterikylä	Dagsmark
Tila	287-405-4-106
Lisätietoja	linjan kohdalla

ARKISTOTIEDOT

Aikaisemmat tutkimukset ja löydöt inventointi Vesa Laulumaa 2006, KM 36528:1-4

INVENTOINTI

Aika	9. ja 11.7.2008 Johanna Seppä ja Heini Hämäläinen
Löydöt	-
Karttaotteet	Pk 123210 Kärjenkoski 1:20 000, s. 30 yksityiskohtakartta koekuopista, s. 36 f 145303:1-2, s. 42
Kuvat	

KOHDEKUVAUS

Kivikautinen asuinpaikka Storsjön laaksossa.

TUTKIMUSKERTOMUS**Sijainti ja maasto**

Kohde sijaitsee Kyttäkernin eteläosassa Sandvikenin länsipuolella. Maasto on hiekkapohjaista peltoa. Asuinpaikka on sijainnut etelään päin pistävän niemekkeen itäpuolella.

Kohteen kuvaus

Tutkimushistoria: Kivikautista asuinpaikkamateriaalia on löydetty em. pellolta n. 350 x 100 metriä kokoiselta alueelta ja erityisesti läheltä metsänreunaa olevalta osalta. Korkeutensa puolesta asuinpaikka kuuluu kivi-kauden loppuvaiheeseen, todennäköisesti Kiukaisten kulttuurin aikaan, kuten useat Storsjön alueen kivi-kautisista kohteista.

Tarkastus: Sähkölinja ylittää asuinpaikan pohjoispään. Peltö, johon asuinpaikka on rajattu, kasvoi inventoinnin aikaan rehevästi perunaa, eikä mitään löytöjä viljelyksen joukosta havaittu. Asuinpaikan sijoittumisesta suhteessa sähkölinjaan ei saatu lisähavaintoja. Aikaisemmat löydöt ovat kuitenkin painottuneet etelään, metsänrajaan. Sähkölinjan nykyiset pylväävät näyttäisivät sijoittuvat asuinpaikan ulkopuolelle, toinen eteläisempi alas laaksoon ja toinen pohjoisempi urheilukentän reunaan mahdollisesti muokatulle alueelle. Viljely-alueella ei koekuopitettu.

Asuinpaikan ja Norrvikintien pohjoispuoliselle kangasmetsätasanteelle, sähkölinjan länsipuolelle kaivettiin kolme koekuoppaa. Kaikki olivat löydöttömiä. Maaperä on hienoa hiekkaa. Paikan korkeus on 45 – 50 m mpy.

Ehdotus jatkotoimenpiteistä Kyttäkersbacken 2:n asuinpaikalla:

Viljelyssä olevaan maahan ei tehty koekuoppia, joten tällä kohtaa ei voi varmuudella sanoa, osuvatko voimajohdon pylväät asuinpaikalle. Näyttäisi kuitenkin siltä, että asuinpaikka jäisi pylväiden väliin, jos ne tulevat samoille paikoille kuin nykyiset. Alue on joka tapauksessa muokattua eikä koskematonta asuinpaikkaa. Asuinpaikka ei jatku linjan kohdalla metsään maantien pohjoispuolelle. Jos halutaan varmistaa asuinpaikan rajat tällä kohtaa, tarvitaan lisätutkimuksia, mielellään ajankohtana, jolloin pelto ei ole viljelyksessä.

IRTOLÖYDÖT**5. Kristiinankaupunki Stenbacka****UUSI 1000012090****PERUSTIEDOT**

Mj-tyyppi	löytöpaikat
Ajoitus	kivikautinen
Rauhoitusluokka	-
Lukumäärä	1
Peruskartta	123210 Kärjenkoski
Koordinaatit	p= 6908760, i= 3221949, z= 45 m mpy
Koordinaattiselite	GPS-mittaus löytöpaikalta
Maastomerkintä	ei
Pinta-ala	-
Rajaustarkkuus	-
Etäisyystieto	Lapväärtin kirkosta 9,5 km kaakkoon

OMISTAJATIEDOT

Alue/rekisterikylä	Korsbäck/Dagsmark
Tila	287-405-7-143 Stenbacka
Lisätietoja	maanomistaja tavattiin

ARKISTOTIEDOT

Aikaisemmat tutkimukset	-
ja löydöt	-

INVENTOINTI

Aika	9. ja 11.7.2008 Johanna Seppä ja Heini Hämäläinen
Löydöt	KM 37396 kvartsi-iskos
Karttaotteet	Pk 123210 Kärjenkoski 1:20 000, s. 29 yksityiskohtakartta löytöpaikasta, s. 37
Kuvat	f 145304:1, s. 43

KOHDEKUVAUS

Kvartsi-iskoksen löytöpaikka Merijärven peltolaakson itäreunalla.

TUTKIMUSKERTOMUS**Sijainti ja maasto**

Löytöpaikka sijaitsee Korsbäckin kylässä, Dahlbackan talon eteläpuolisessa pellossa, noin 60 metriä talosta lounaaseen, Korsbäckintien länsipuolella. Maasto on peltoa Lillån laakson, Merijärven eli Storsjön itäreunalla. Rinne laskee länsiluoteeseen. Tällä kohtaa voimajohtolinja laskeutuu rinteeseen poikki alas jokilaaksoon. Maaperä on hiekkaista peltomultaa.

Kohteen kuvaus

Tutkimushistoria: -

Tarkastus: Voimajohtolinjan reittiä tarkastettaessa pintapoimittiin Merijärven itälaidan peltorinnettä Dahlbackan ja Furubackan talojen länsipuolella. Korsbäckintien länsipuolella on peltotasanne, jonka korkeus on noin 45 m mpy ja rinne laskee törmänä jokilaaksoon. Tarkastuksen aikaan pellot kasvoivat perunaa, joten olosuhteet eivät olleet kovin hyvät. Maanomistajan luvalla kuljettiin noin 400 metrin matka peltoa tieltä alas laakson pohjalle, rinteeseen ja sen päällykseen keskittyen. Pienen pellon pohjoislaidasta tien ja sähkölinjan välistä löytyi yksi kvartsi-iskos, mutta ei mitään muuta esihistoriaan viittaavaa. Pellon pinnalla näkyi jonkin verran pikkukiviä, myös luontaista kvartsia. Maastonsa perusteella paikalla voisi olla asuinpaikkakin, lähin tunnettu on noin yhden kilometrin päässä pohjoisessa (*Kristiinankaupunki Kärråkern 1000007612*) samalla laakson itärinteellä. Sateen kastelemassa pellossa kasvien joukossa ei näkynyt enempää löytöjä eikä maanomistaja tiennyt paikalta ennenkään mitään löydetyn, joten kyseessä voi olla läheisiltä asuinpaikoilta peräisin oleva irtolöytökin.

Ehdotus jatkotoimenpiteistä:

Löytöpaikka on käytännössä voimajohtolinjan alla, hieman sen itäpuolella ja yksi pylväs sijaitsee samassa pellossa. Paikan määrittäminen jäi viljelysten takia vaillinaiseksi. Paikka voisi olla syytä tarkastaa uudestaan, jos uuden voimajohdon pylväs pystytetään tälle paikalle.

Pomarkku - Kristiinankaupunki voimajohtolinjan inventointi
Johanna Seppä 2008

28

Kristiinankaupunki Lappfjärd-Björnåsen 409010036
 p= 6905340, i= 3222090, z= 60 m mpy



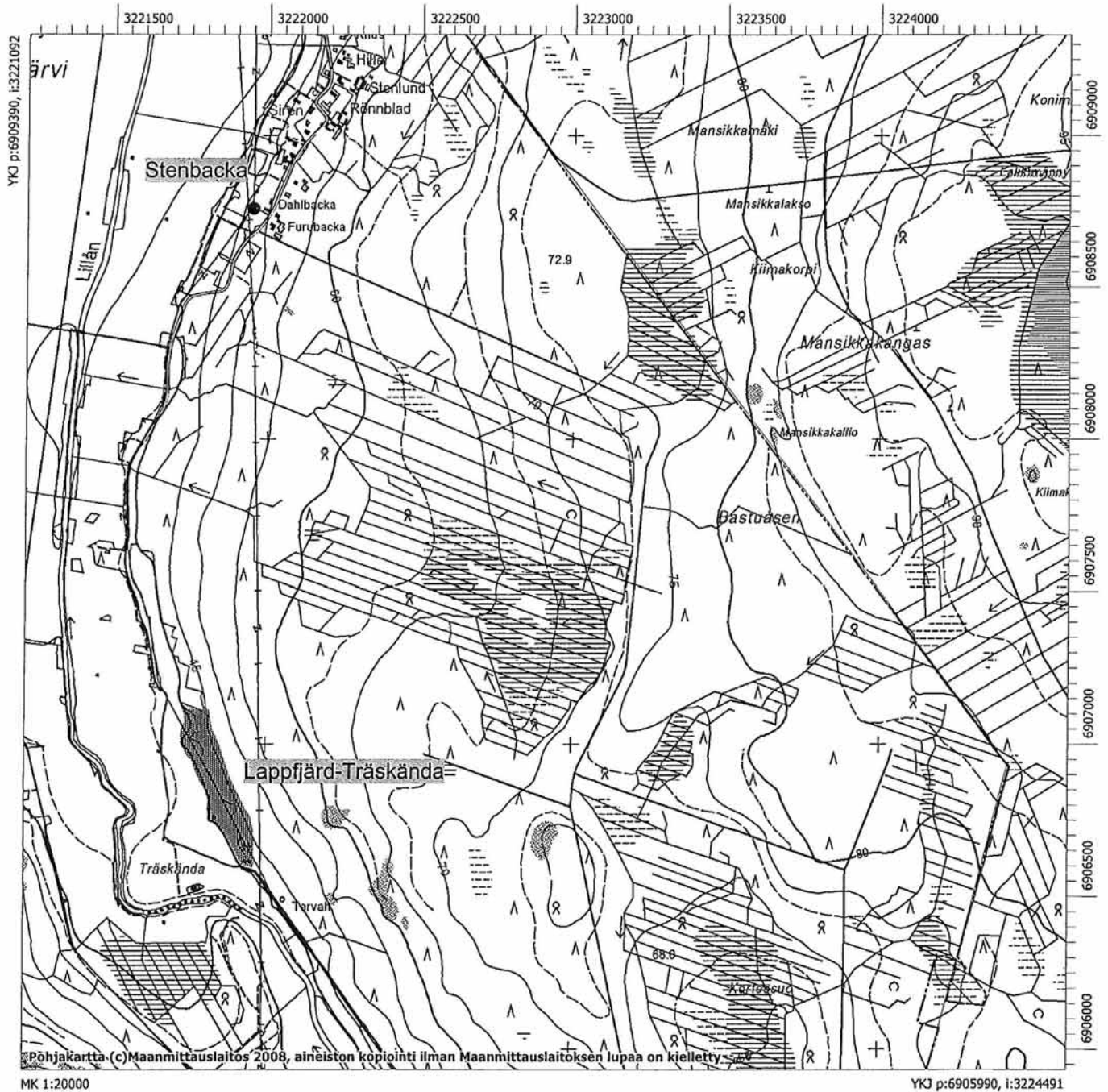
123210 Kärjenkoski

Pomarkku - Kristiinankaupunki voimajohtolinjan inventointi
Johanna Seppä 2008

29

Kristiinankaupunki Lappfjärd-Träskända 409010049
 p= 6906815, i= 3221855, z= 40 m mpy

Kristiinankaupunki Stenbacka 1000012090
 p= 6908760, i= 3221949, z= 45 m mpy



123210 Kärjenkoski

Pomarkku - Kristiinankaupunki voimajohtolinjan inventointi
Johanna Seppä 2008

30

Kristiinankaupunki Lappfjärd-Risåsen N 409010039
 p= 6912660, i= 3221050, z= 35 - 40 m mpy

Kristiinankaupunkin Kyttäkersbacken 1000007588
 p= 6910782, i= 3221323, z= 40 m mpy



123211 Dagsmark ja 123210 Kärjenkoski

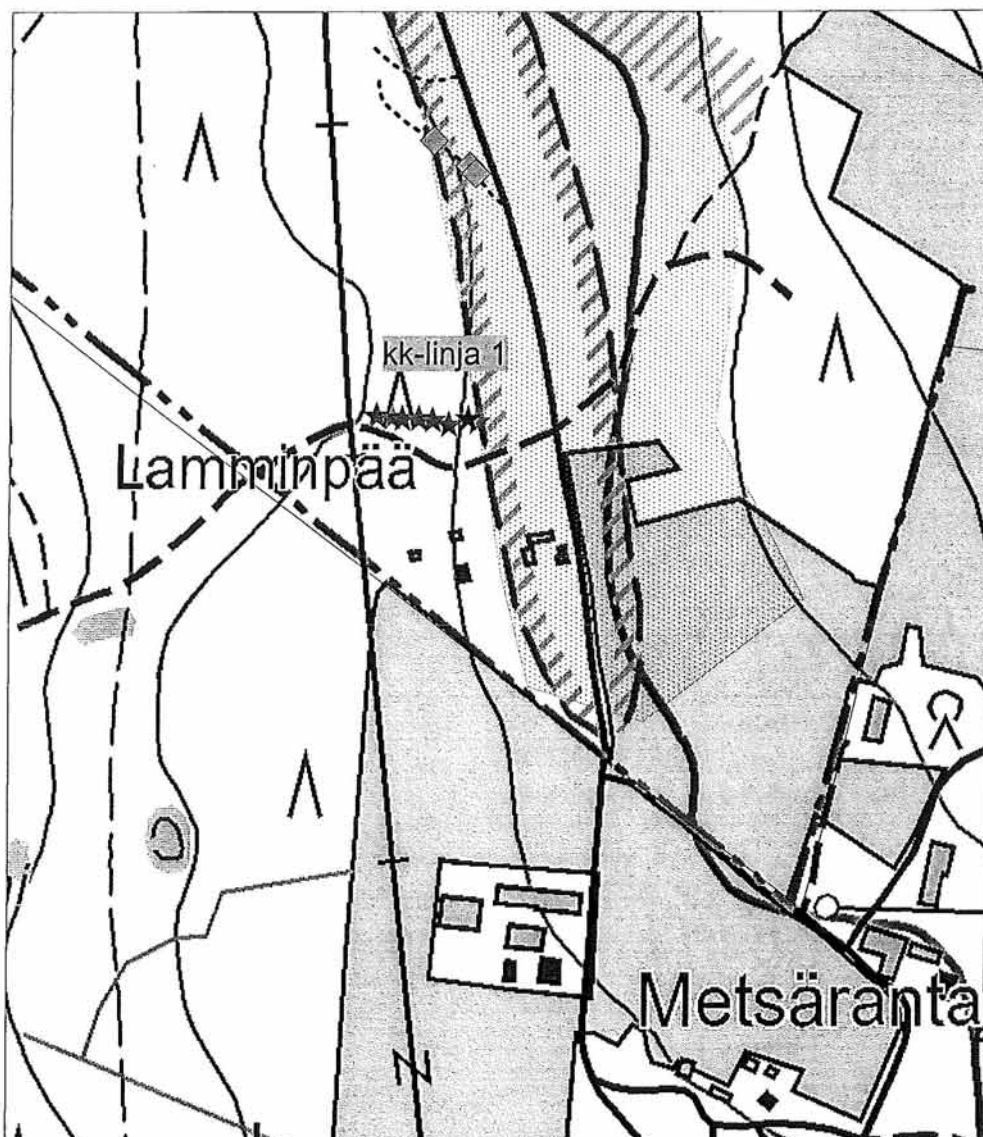
Yksityiskohtakartta 1
mk 1 cm = 50 m

**Kristiinankaupunki Lappfjärd-Björnåsen
409010036, eteläosa**

Koekuoppien sijainti on mitattu GPS-paikantimella.

- ★ löydöllinen koekuoppa
- ★ löydötön koekuoppa
- ◆ irtolöytö ojan penkasta
- oja hakkuuaukealla

Kartalla näkyy sekä peruskartan muinaisjäännösrajaus
että laajempi muinaisjäännösrekisterin raja.



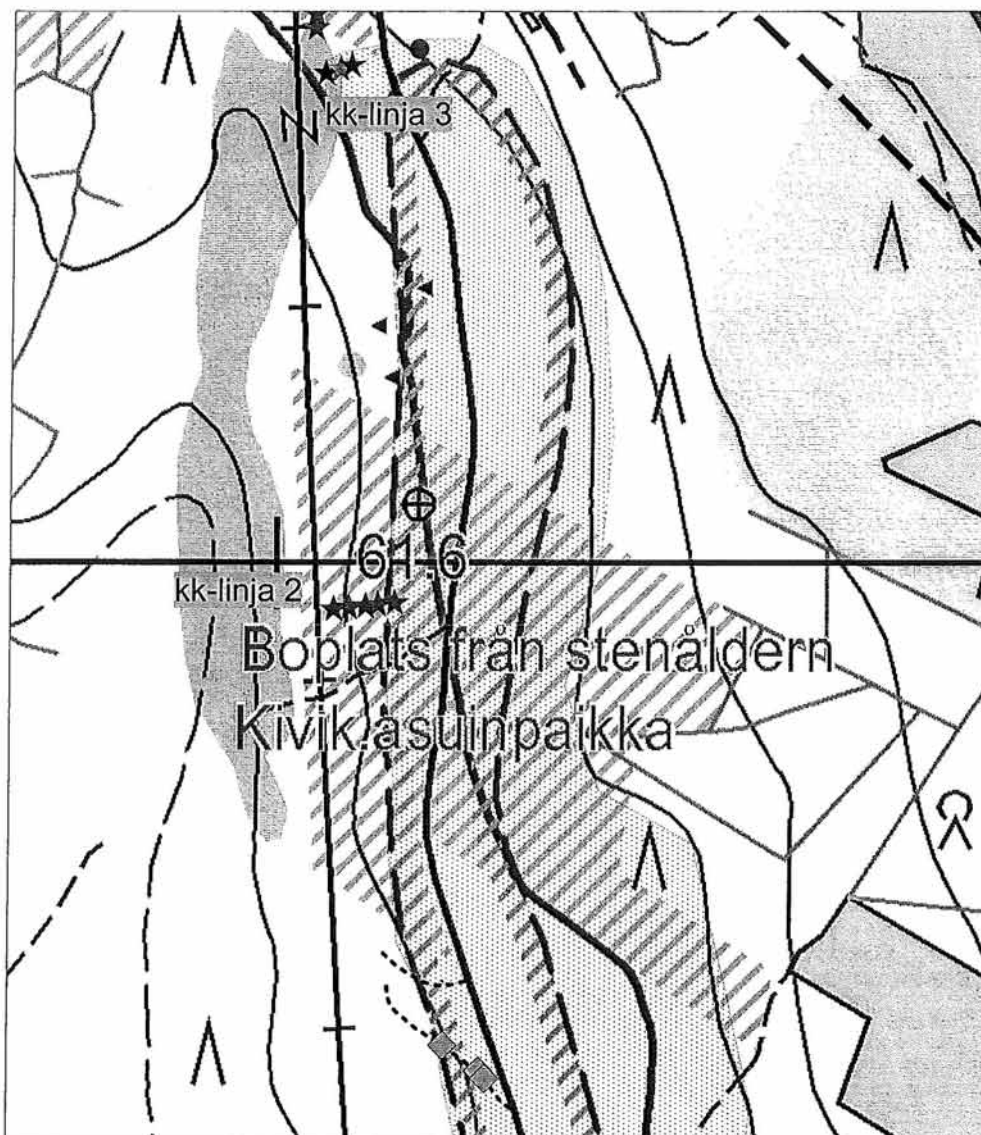
Yksityiskohtakartta 2
mk 1 cm = 50 m

Kristiinankaupunki Lappfjärd-Björnåsen
409010036, keskiosa

Koekuoppien sijainti on mitattu GPS-paikantimella.

- ★ löydöllinen koekuoppa
- ★ löydötön koekuoppa
- ◆ irtolöytö ojan penkasta
- oja hakkuuaukealla

Kartalla näkyy sekä peruskartan muinaisjäännösrajaus
että laajempi muinaisjäännösrekisterin raja.



Yksityiskohtakartta 3
mk 1 cm = 50 m

Kristiinankaupunki Lappfjärd-Björnåsen
409010036, pohjoisosa

Koekuoppien sijainti on mitattu GPS-paikantimella.

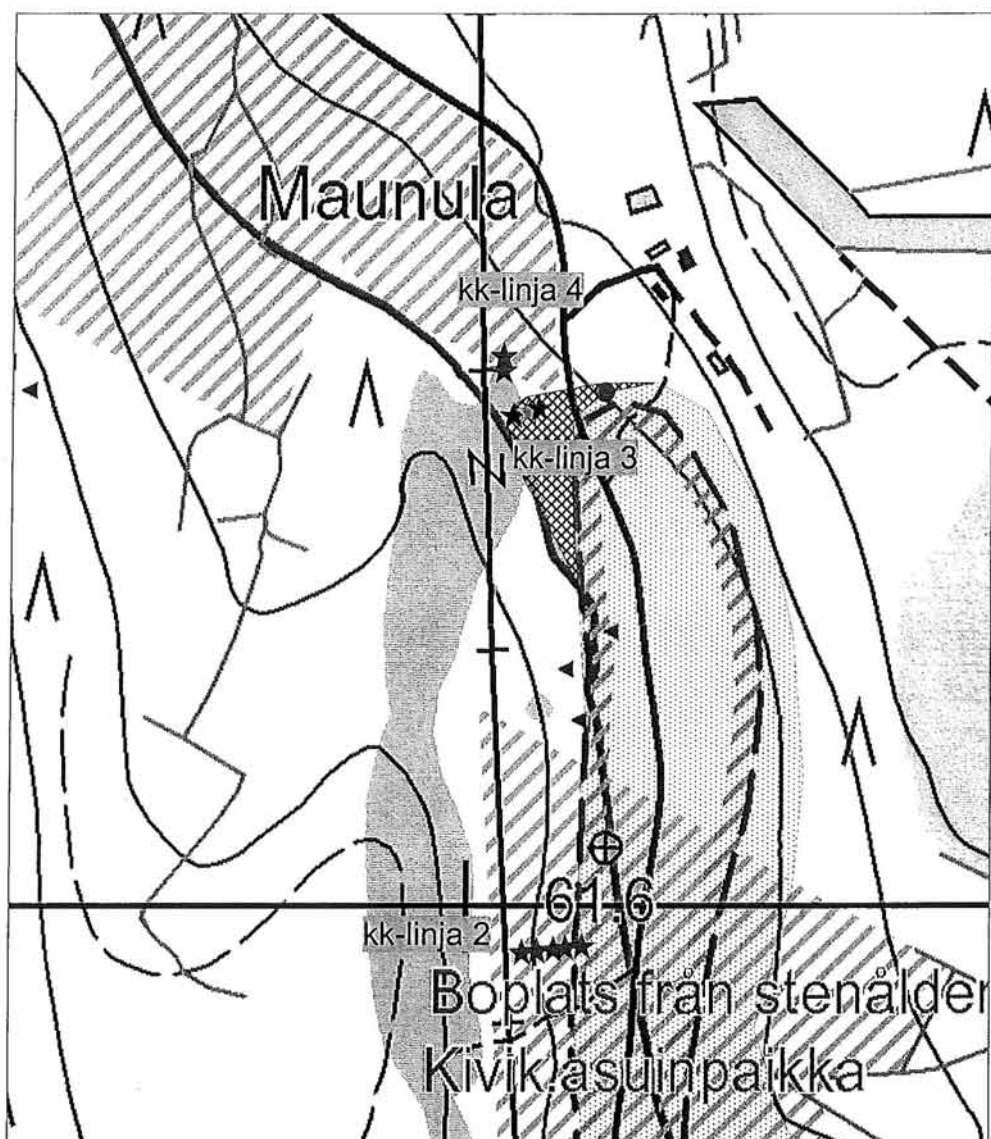
★ löydöllinen koekuoppa

★ löydötön koekuoppa



ehdotus uudeksi laajennetuksi rajaukseksi

Kartalla näkyy sekä peruskartan muinaisjäännösrajaus
että laajempi muinaisjäännösrekisterin raja.



Yksityiskohtakartta
mk 1 cm = 50 m

**Kristiinankaupunki Lappfjärd-Risåsen N
409010039**

Koekuoppien sijainti on mitattu GPS-paikantimella.

- ★ löydöllinen koekuoppa
- ★ löydötön koekuoppa
- ▲ mittausta kiviröykkiöstä (päädyt)
- ◆ irtolöytö hiekkakuopan reunalla
- löytöjen perusteella ehdotettu uusi raja

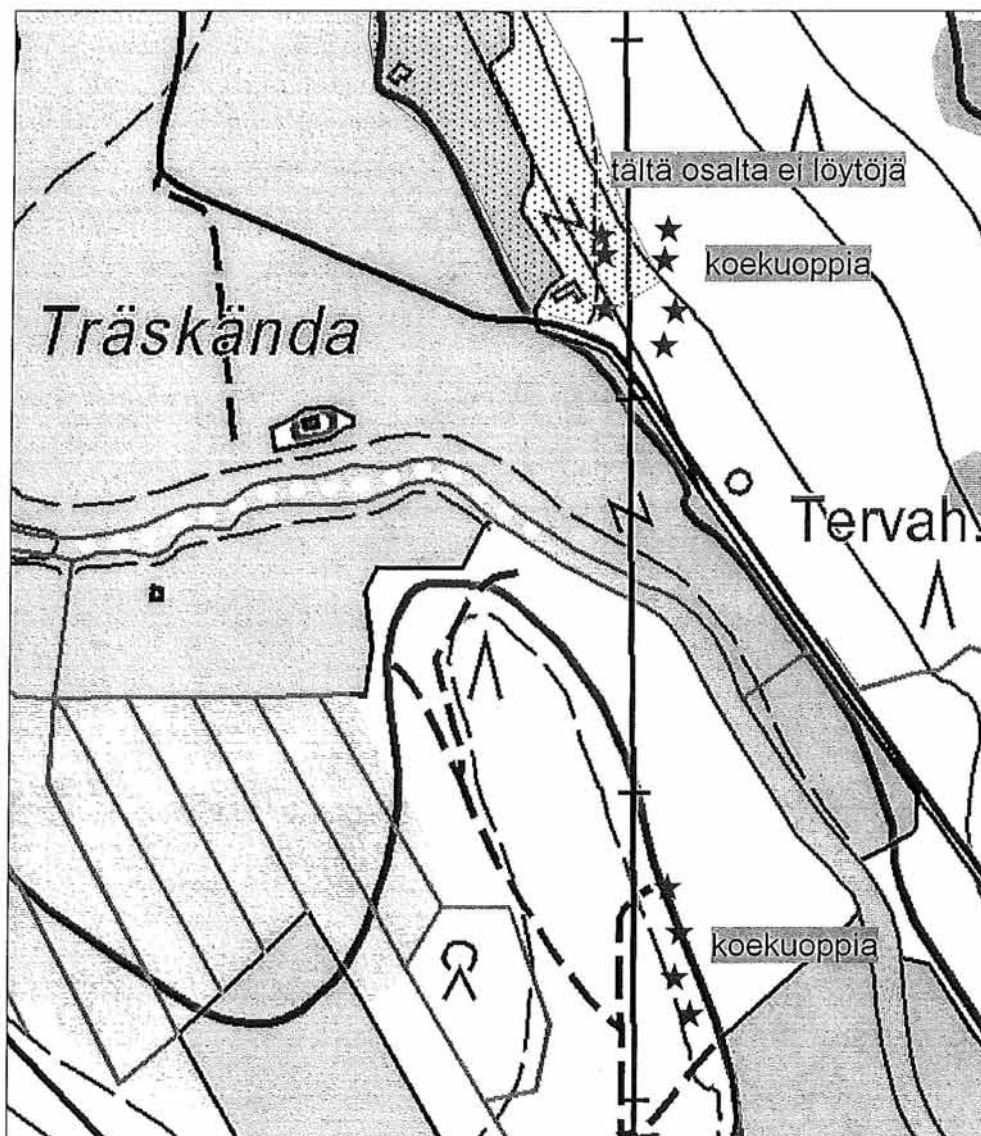


Yksityiskohtakartta
mk 1 cm = 50 m

Kristiinankaupunki Lappfjärd-Träskända 409010049

Koekuoppien sijainti on mitattu GPS-paikantimella.

Kaikki koekuopat olivat löydöttömiä. Katkoviivalla rajattu osuus ehdotetaan poistettavaksi rajauksesta.

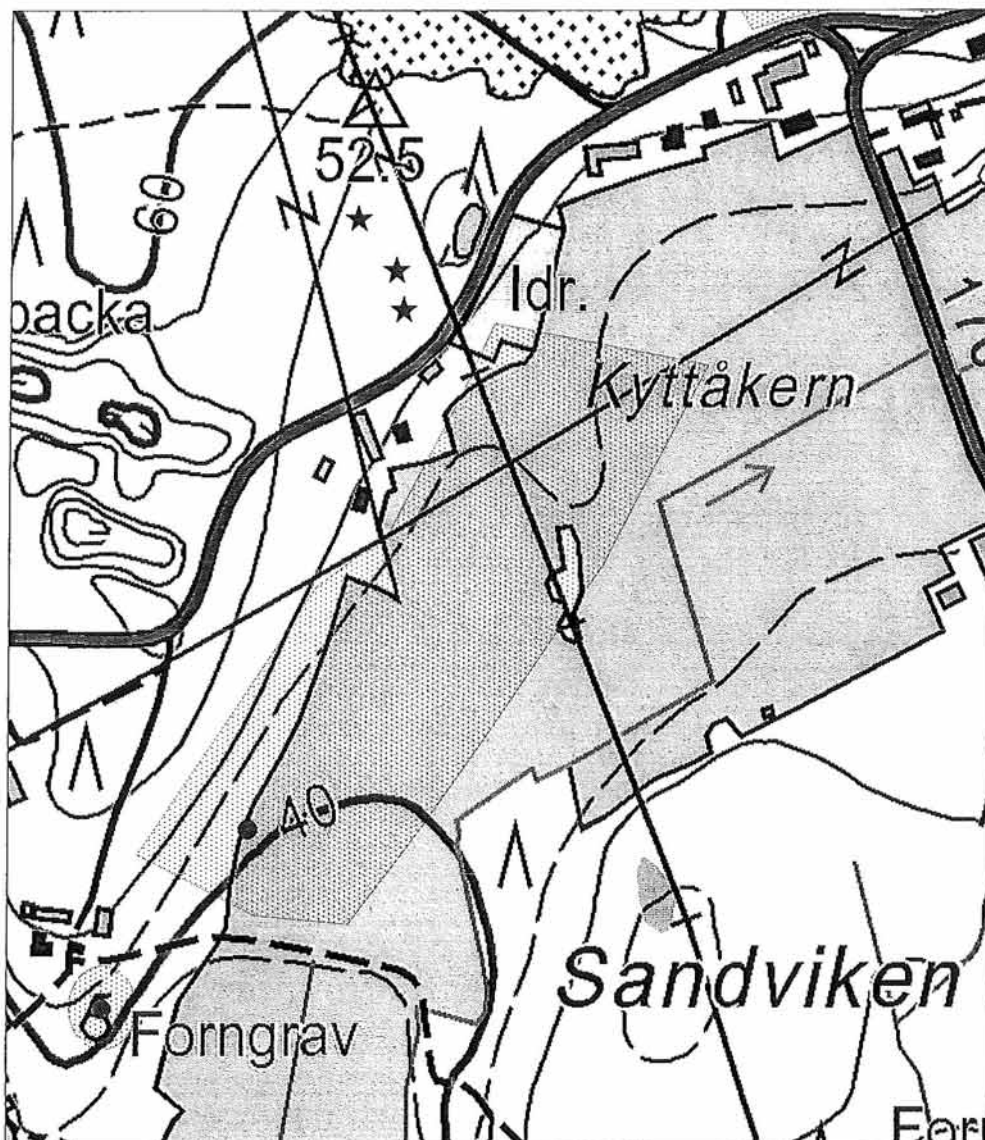


Yksityiskohtakartta
mk 1 cm = 50 m

Kristiinankaupunki Kyttåkersbacken 2
1000007588

Koekuoppien sijainti on mitattu GPS-paikantimella.

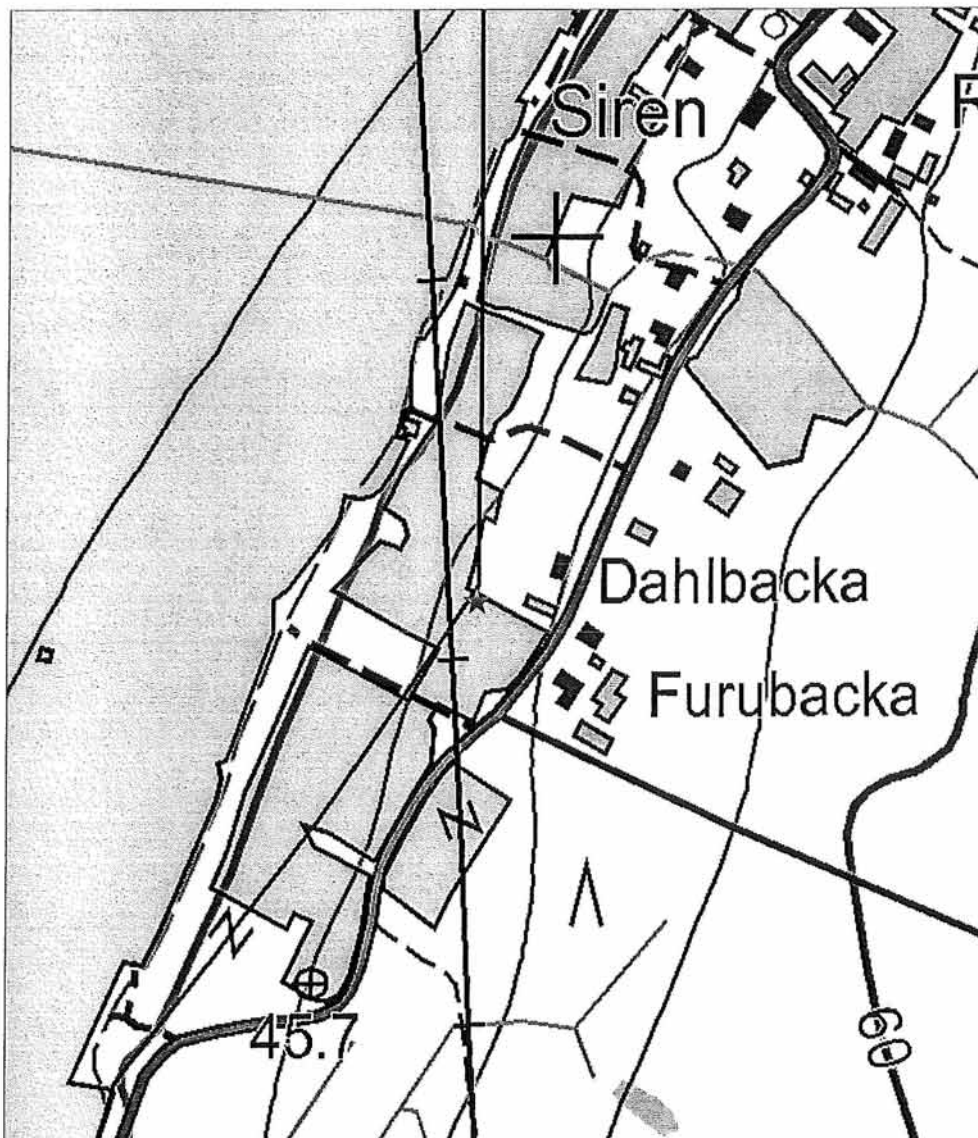
Kaikki koekuopat olivat löydöttömiä. Pellossa ei näkynyt pintalöytöjä.



Yksityiskohtakartta
1 cm = 50 m

Kristiinankaupunki Stenbacka 1000012090

Löytöpaikka on mitattu GPS-paikantimella.



NEGATIIVILUETTELO

Pomarkku - Kristiinankaupunki voimajohtolinjan arkeologinen inventointi
Kuv. Johanna Seppä 2008

145299:1	Kristiinankaupunki Lappfjärd-Björnåsen. Koekuoppalinja 3. Koillisesta tieltä.
145300:1	Kristiinankaupunki Lappfjärd-Träskända. Sähkölinja asuinpaikan eteläpäässä. Etelästä.
145301:1	Kristiinankaupunki Lappfjärd-Risåsen N. Sähkölinjan länsipuolta. Kuorittua aluetta? Etelästä.
145301:2	Kristiinankaupunki Lappfjärd-Risåsen N. Sähkölinjan länsipuolista metsää. Vanhoja hiekkakuoppia? Etelästä.
145301:3	Kristiinankaupunki Lappfjärd-Risåsen N. Sähkölinjan itäpuolta hiekkakuopan reunalla. Koekuoppa. Lännestä.
145301:4	Kristiinankaupunki Lappfjärd-Risåsen N. Kiviröykkiö 2, itäinen. Lounaasta.
145303:1	Kristiinankaupunki Lappfjärd-Kyttåkersbacken 2. Sähkölinja asuinpaikan itäpäässä. Luoteesta.
145303:2	Kristiinankaupunki Lappfjärd-Kyttåkersbacken 2. Kuvattuna idästä laakson toiselta reunalta.
145304:1	Kristiinankaupunki Stenbacka. Kvartsin löytöpaikka perunapellosta sähkölinjan itäpuolelta. Etelästä.

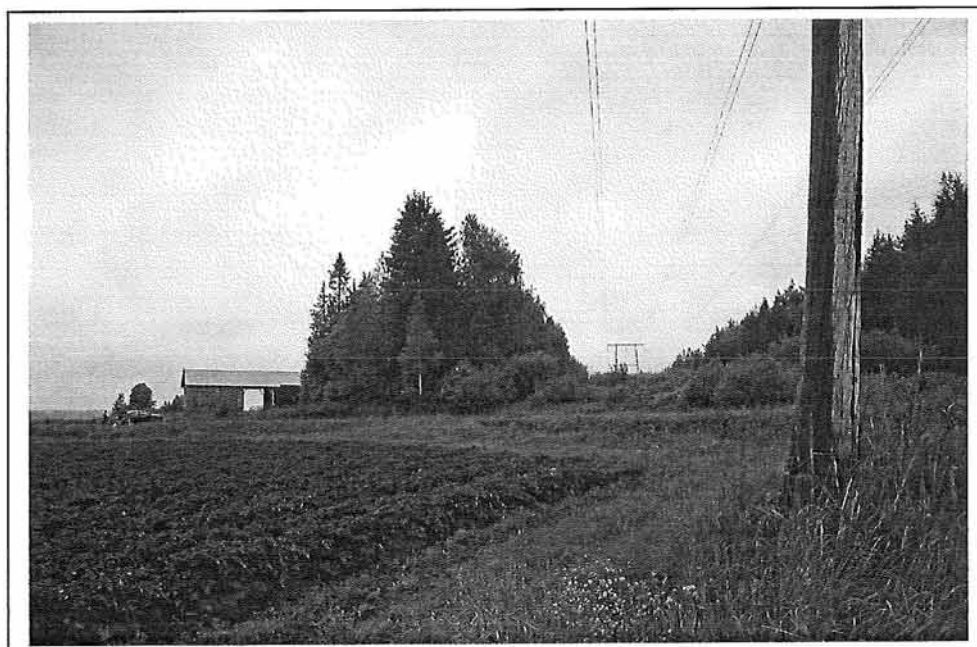
**POMARKKU – KRISTIINANKAUPUNKI VOIMAJOHTOLINJAN
ARKEOLOGINEN INVENTOINTI**

Johanna Seppä 2008



f 145299:1

Kristiinankaupunki Lappfjärd-Björnåsen. Koekuoppalinja 3. Koillisesta tieltä. Sähkölinja on takana näkyvillä kalliolla.



f 145300:1

Kristiinankaupunki Lappfjärd-Träskända. Sähkölinja asuinpaikan eteläpäässä. Koekuoppia kaivettiin metsään sähkölinjan molemmin puolin. Asuinpaikkalöytöjä oli näkyvissä ladon kohdalla. Etelästä.

Kuv. J. Seppä 2008

**POMARKKU – KRISTIINANKAUPUNKI VOIMAJOHTOLINJAN
ARKEOLOGINEN INVENTOINTI**
Johanna Seppä 2008



f 145301:1

Kristiinankaupunki Lappfjärd-Risåsen N. Sähkölinjan länsipuolta. Kuorittua aluetta? Etelästä.



f 145301:2

Kristiinankaupunki Lappfjärd-Risåsen N. Sähkölinjan länsipuolista metsää. Vanhoja hiekkakuoppia? Etelästä.

Kuv. J. Seppä 2008

**POMARKKU – KRISTIINANKAUPUNKI VOIMAJOHTOLINJAN
ARKEOLOGINEN INVENTOINTI**
Johanna Seppä 2008



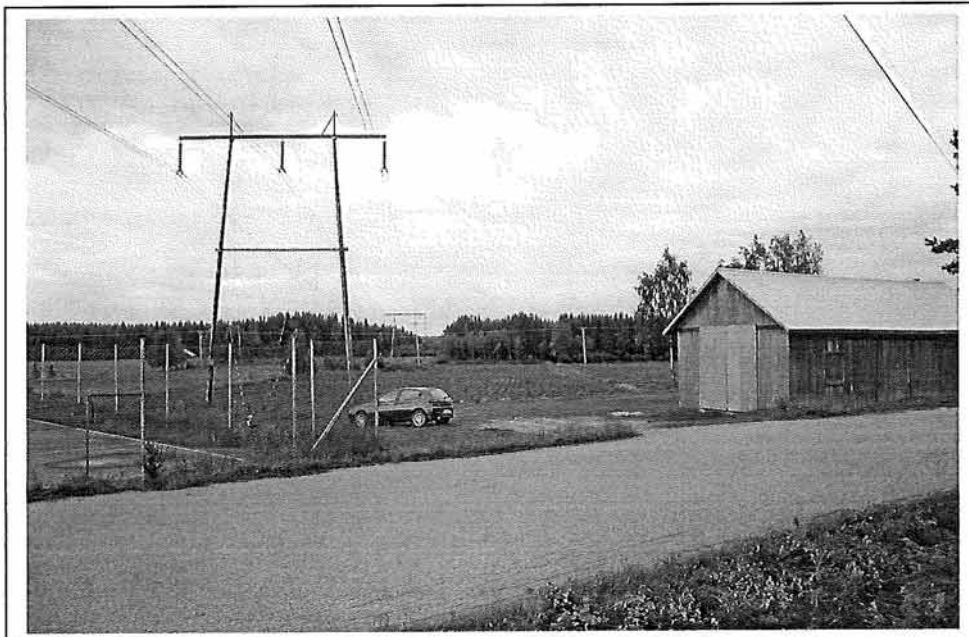
f 145301:3
Kristiinankaupunki Lappfjärd-Risåsen N. Sähkölinjan itäpuolta hiekkakuopan
reunalla. Koekuoppa. Lännestä.



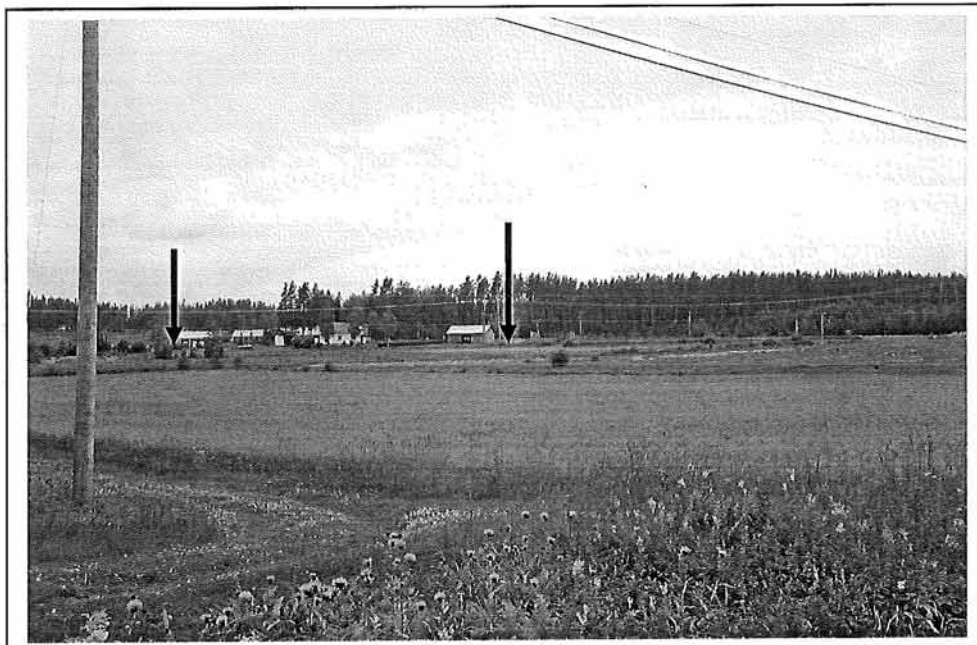
f 145301:4
Kristiinankaupunki Lappfjärd-Risåsen N. Kiviröykkiö 2, itäinen. Lounaasta.
Heini Hämäläinen seisoo röykkiön päässä.

Kuv. J. Seppä 2008

**POMARKKU – KRISTIINANKAUPUNKI VOIMAJOHTOLINJAN
ARKEOLOGINEN INVENTOINTI**
Johanna Seppä 2008



f 145303:1
Kristiinankaupunki Lappfjärd-Kyttåkersbacken 2. Sähkölinja asuinpaikan itäpäässä. Luoteesta.



f 145303:2
Kristiinankaupunki Lappfjärd-Kyttåkersbacken 2. Kuvattuna idästä laakson toiselta reunalta.

Kuv. J. Seppä 2008

**POMARKKU – KRISTIINANKAUPUNKI VOIMAJOHTOLINJAN
ARKEOLOGINEN INVENTOINTI**

Johanna Seppä 2008



f 145304:1

Kristiinankaupunki Stenbacka. Kvartsin löytöpaikka perunapellosta sähkölinjan itäpuolelta. Etelästä.

Kuv. J. Seppä 2008